

Grund- og nærhedsnotat

13. juli 2022

Kommissionens forslag til EU's 2023-budget

SEC (2022) 250

1. Resume

Kommissionen har d. 7. juni fremlagt forslag til EU's budget for 2023. Kommissionens forslag indebærer et niveau for forpligtelsesbevillinger på 185,6 mia. euro. Det foreslåede forpligtelsesniveau svarer ifølge Kommissionen til 1,14 pct. af BNI. I forhold til 2022-budgettet (inkl. ændringsbudget 1-3) er der tale om en stigning i forpligtelsesbevillingerne på ca. 2,1 pct. svarende til ca. 3,7 mia. euro.

Betalingsbevillingerne er i Kommissionens forslag fastsat til 166,3 mia. euro. Det foreslåede betalingsniveau svarer ifølge Kommissionen til 1,02 pct. af BNI. I forhold til 2022-budgettet (inkl. ændringsbudget 1-3) er der tale om et fald i betalingsbevillingerne på ca. 2,6 pct. svarende til ca. 4,5 mia. euro.

Kommissionens forslag til EU's 2023-budget skal ses i lyset af den usikre situation i forbindelse med Ruslands invasion af Ukraine. Kommissionen bemærker af den grund, at der forventes et revideret forslag forud for budgetforhandlingerne i efteråret, som er tilpasset den givne situation.

Det vil være centralt for Danmark, at danske hovedprioriteter imødekommes i et endeligt kompromis. Dvs., at en endelig budgetaftale i videst mulige omfang bør imødekomme Danmark – og andre budgetansvarlige lande – på de væsentligste spørgsmål om især niveau for marginen, udgiftspolitiske prioriteringer, samlet udgiftsniveau, modernisering og klimaindsatsen.

2. Baggrund

Kommissionen fremlagde den 7. juni 2022 forslag til EU's budget for 2023, der skal behandles i henhold til budgetproceduren vedtaget med Lissabon-traktaten. Hjemmelsgrundlaget er traktatens artikel 314 (beslutningsprocedure for budgettet).

Kommissionens forslag til EU's budget for 2023 er fremlagt med udgangspunkt i rammerne for den flerårige finansielle ramme for 2021-2027 (MFF'en). Kommissionen forventes efter fast praksis i efteråret 2022 at præsentere et ændringsbrev til forslag til 2023-budgettet. Kommissionen bemærker i denne sammenhæng, at man i ændringsbrevet bl.a. forventer at anvende dele af marginen til at adressere situationen i Ukraine og konsekvenserne heraf.

Europa-Parlamentet forventes at behandle forslaget i efteråret 2021. Hvis der er uenighed mellem Rådet og Europa-Parlamentet indledes en 21 dage lang forligsprocedure med Kommissionen i rollen som mægler. Der stiles mod en aftale om det endelige EU-budget ifm. ECOFIN-budget til efteråret.

3. Formål og indhold

Kommissionens forslag til EU's 2023-budget er opsummeret i tabel 1.

Tabel 1
Kommissionens forslag til EU's budget for 2023

<i>Mia. euro, løbende priser</i>	2022-budget ¹⁾		2023 budgetforslag		Forskel		Forskel i pct.	
	<i>Forpligtelser</i>	<i>Betalinger</i>	<i>Forpligtelser</i>	<i>Betalinger</i>	<i>Forpligtelser</i>	<i>Betalinger</i>	<i>Forpligtelser</i>	<i>Betalinger</i>
1. Det indre marked, innovation og det digitale område	21,8	21,5	21,6	20,9	-0,2	-0,6	-1,0%	-2,7%
2. Samhørighed, resiliens og værdier	67,6	62,1	70,1	55,8	2,4	-6,2	3,6%	-10,0%
3. Naturressourcer og miljø	56,7	56,6	57,2	57,4	0,5	0,8	1,0%	1,5%
4. Migration og grænseforvaltning	3,4	3,3	3,7	3,1	0,4	-0,2	10,9%	-5,7%
5. Sikkerhed og forsvar	1,8	1,2	1,9	1,1	0,1	-0,1	4,9%	-10,2%
6. Naboområder og verden	17,2	12,9	16,8	13,8	-0,4	0,9	-2,3%	6,6%
7. Europæisk offentlig forvaltning	10,6	10,6	11,4	11,4	0,8	0,8	7,8%	7,8%
I alt budgetkategori 1-7	179,1	168,2	182,7	163,6	3,7	-4,6	2,1%	-2,7%
<i>Heraf fleksibilitetsinstrumentet</i>	<i>0,4</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>				
Andre særlige instrumenter	2,8	2,6	2,9	2,7	0,1	0,1	2,0%	2,2%
I alt	181,9	170,8	185,6	166,3	3,7	-4,5	2,0%	-2,6%
<i>Margen</i>	<i>1,1</i>	<i>2,9</i>	<i>0,4</i>	<i>5,5</i>				

Anm.: Afvigelse i summer skyldes afrunding. 1) Vedtaget budget for 2022 inkl. forslag til ændringsbudget 1-3.

Kilde: Kommissionens forslag til EU's budget for 2023

Af det foreslåede betalingsniveau på 166,3 mia. euro kan ca. 111,3 mia. euro (svarende til ca. 67 pct.) ifølge Kommissionen henføres til betalinger relateret til uindfriede forpligtelser fra foregående MFF 2014-2020 samt direkte støtte under landbrugspolitikken. Omkring 36,3 mia. euro (svarende til ca. 22 pct.) kan ifølge Kommissionen henføres til betalinger for forpligtelser under den nuværende MFF, mens det resterende beløb kan henføres til administration, decentrale agenturer, særlige instrumenter mv.

Den samlede stigning i forpligtelser fra 2022 til 2023 kan i særdeleshed henføres til periodiseringen af strukturfondsmidler, herunder som følge af re-programmeringen af forsinkede strukturfondsmidler fra 2021 til 2022-2025. Dertil kommer stigningerne på administrationsområdet på 0,8 mia. euro, som særligt kan henføres til mekaniske lønstigninger i lyset af inflation.

Det samlede fald i betalinger fra 2022 til 2023 kan særligt henføres til et fald i betalingsniveauet fra ubrugte forpligtelser for strukturfondene i den tidligere programmerperiode som ikke opvejes af en tilsvarende stigning i betalinger for forpligtelser fra den indeværende programmerperiode som følge af forsinket opstart.

Låneprovenuet fra genopretningsinstrumentet (NextGenerationEU) er opført på budgettet som formålsbestemte indtægter, hvorfor udgifterne ikke medregnes under EU-budgettets udgiftslofter og ikke er genstand for forhandling i forbindelse med vedtagelsen af EU's budget for 2023.

3.1 Uddybning af de enkelte budgetkategorier

3.1.1 Budgetkategori 1 – Det indre marked, innovation og det digitale område

Budgetkategori 1 er de såkaldt vækstskabende initiativer, herunder bl.a. forskning, infrastrukturinvesteringer og digitalisering. Over halvdelen af udgifterne under kategori 1 går til forskningsprogrammet Horisont Europa.

Kommissionens budgetforslag for kategori 1 indebærer samlede forpligtelser for 21.567,5 mio. euro svarende til et fald på ca. 207,5 mio. euro eller 1,0 pct. ift. 2022-budgettet. Det efterlader en margen op til forpligtelsesloftet for kategori 1 på 159,4 mio. euro.

Forslaget indeholder betalinger for 20.901,3 mio. euro svarende til et fald på 572,3 mio. euro eller 2,7 pct. ift. 2022, jf. tabel 2.

Tabel 2								
Budgetkategori 1 – Det indre marked, innovation og det digitale område								
Mio. euro, løbende priser	2022-budget ¹⁾		2023 budgetfor-slag		Forskel		Forskel i pct.	
	Forpligtel-ser	Betalin-ger	Forplig-telser	Betalin-ger	Forplig-telser	Betalin-ger	Forpligtel-ser	Betalin-ger
Horisont Europa	12.239,2	12.559,3	12.342,9	11.903,6	103,7	-655,8	0,8%	-5,2%
Det Europæiske Atom-energifællesskab Euratom	270,7	314,5	276,5	274,3	5,8	-40,2	2,1%	-12,8%
International termonu-klear forsøgsreaktor ITER	710,1	667,8	1.019,8	721,2	309,8	53,4	43,6%	8,0%
InvestEU	1.196,6	1.032,4	340,7	389,8	-855,9	-642,6	-71,5%	-62,2%
Store infrastruktur projek-ter CEF	2.841,6	2.732,5	2.897,5	2.866,4	55,9	133,9	2,0%	4,9%
Digitalt Europa	1.247,8	848,5	1.310,4	1.288,2	62,7	439,6	5,0%	51,8%
Indre marked program	613,5	580,0	592,8	610,3	-20,7	30,3	-3,4%	5,2%
Bekæmpelse af svig	24,4	31,1	24,9	26,4	0,5	-4,7	2,0%	-15,2%
Samarbejde på beskat-ningsområdet (FISCALIS)	36,9	35,9	37,7	36,2	0,7	0,3	2,0%	0,8%
Toldprogram (CUS-TOMS)	130,4	114,7	133,1	119,9	2,6	5,2	2,0%	4,5%
Det Europæiske Rumpro-gram	2.008,2	2.088,1	2.045,1	2.090,7	36,9	2,6	1,8%	0,1%
EU-programmet for sikker konnektivitet	-	-	106,3	98,6	106,3	98,6	-	-
Decentrale agenturer	380,8	380,8	403,9	403,9	23,1	23,1	6,1%	6,1%
Pilotprojekter mv.	74,8	88,0	36,0	71,8	-38,9	-16,2	-51,9%	-18,4%
I alt	21.775,1	21.473,5	21.567,6	20.901,1	-207,5	-572,4	-1,0%	-2,7%
<i>Margen</i>		103		159				

Anm.: Afvigelse i summer skyldes afrunding. 1) Vedtaget budget for 2022 inkl. forslag til ændringsbudget 1-3.
Kilde: Kommissionens forslag til EU's budget for 2023

For forskningsprogrammet Horisont Europa foreslår Kommissionen, at der afsættes 159 mio. euro i forpligtelsesbevillinger ud over det afsatte i budgetforslaget. Midlerne svarer til tidligere indgåede forpligtelser, der som følge af manglende implementering under Horisont Europa i tidligere år, er annulleret. En sådan såkaldt genanvendelse af annullerede forpligtelser under Horisont Europa følger af MFF-aftalen for 2021-2027 mellem Rådet og Europa-Parlamentet, hvor der var enighed om at genanvende forpligtelser for i alt 0,5 mia. euro (2018-priser) over hele MFF-perioden. Det bemærkes, at 80 mio. euro af de foreslåede genanvendte midler følger af forslag til lovpakken om europæiske mikrochips.

3.1.2 Budgetkategori 2 – Samhørighed, resiliens og værdier

Kategori 2 indeholder særligt udgifter til Den Europæiske Regionale Udviklingsfond, Samhørighedsfonden samt Den Europæiske Socialfond Plus – også kaldet EU's samhørighedspolitik. Formålet med EU's samhørighedspolitik er at styrke økonomisk, social og territorial samhørighed mellem regioner og medlemsstater i EU. I flere mindre velstående medlemsstater udgør EU's strukturfonde en betydelig del af de offentlige investeringer.

Under samhørighedspolitikken ligger også en række programmer relateret til genopretningen efter COVID-19: Instrument for teknisk støtte under genopretningsfaciliteten (RRF), der gør det muligt for Kommissionen at støtte medlemsstaternes myndigheder i deres bestræbelser på at udforme reformer, sundhedsprogrammet EU4Health samt EU's civilbeskyttelsesmekanisme RescEU. Dertil kommer finansieringsomkostningerne ved genopretningsinstrumentet.

Forslaget indeholder 70.086,7 mio. euro i forpligtelser og 55.840,5 mio. euro i betalinger. Det svarer til en stigning i forpligtelser på 2,4 mia. euro (3,6 pct.) og et fald i betalinger på 6,2 mia. euro (10,0 pct.) ift. 2022, jf. tabel 3. Der efterlades en margin på 50,3 mio. euro til forpligtelsesloftet.

Tabel 3
Budgetkategori 2 - Samhørighed, resiliens og værdier

Mio. euro, løbende priser	2022 budget ¹⁾		2023 budgetfor-slag		Forskel		Forskel i pct.	
	Forpligtel-ser	Betalin-ger	Forplig-telser	Betalin-ger	Forplig-telser	Betalin-ger	Forpligtel-ser	Betalin-ger
Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (ERDF)	37.424,2	29.597,5	38.392,6	26.225,9	968,4	-3.371,6	2,6%	-11,4%
Samhørighedsfonden	7.528,6	13.013,8	7.755,9	10.354,7	227,3	-2.659,1	3,0%	-20,4%

Den Europæiske Socialfond Plus (ESF+)	16.358,7	13.736,3	16.774,5	12.546,3	415,8	-1.190,1	2,5%	-8,7%
Støtte til det tyrkisk-cypriotiske fællesskab	34,3	36,9	33,6	36,9	-0,7	0,0	-1,9%	0,0%
Genopretningsfaciliteten (RRF) og Instrumentet for teknisk støtte (TSI)	118,7	112,0	121,1	115,0	2,4	3,0	2,0%	2,7%
Programmet mod forfalskning af euroen (Pericles IV)	0,9	0,9	0,9	1,2	0,0	0,3	2,0%	31,3%
Finansieringsomkostninger til EU's genopretningsinstrument (EURI)	145,0	145,0	1.035,8	1.035,8	890,8	890,8	614,3%	614,3%
EU's civilbeskyttelsesmekanisme (RescEU)	101,3	186,9	146,6	242,0	45,3	55,2	44,8%	29,5%
EU4Health	839,7	353,3	731,8	619,3	-107,9	266,1	-12,9%	75,3%
Nødhjælpsinstrument (ESI)	-	8,1	-	5,9	-	-2,2	-	-27,4%
Beskæftigelse og social innovation	106,5	87,2	93,5	95,2	-13,0	8,0	-12,2%	9,1%
Erasmus+	3.401,7	3.300,8	3.548,5	3.194,2	146,8	-106,6	4,3%	-3,2%
Solidaritetskorp	141,4	115,9	141,2	122,1	-0,2	6,2	-0,2%	5,3%
Kreativt Europa	406,5	400,2	325,3	307,0	-81,2	-93,3	-20,0%	-23,3%
Retfærdighedsprogrammet	43,6	37,6	42,2	39,8	-1,4	2,3	-3,2%	6,0%
Borgere, lighed, rettigheder og værdier	214,9	170,3	212,3	155,1	-2,6	-15,3	-1,2%	-9,0%
Decentrale agenturer	536,8	513,6	529,4	516,4	-7,4	2,8	-1,4%	0,5%
Pilotprojekter mv.	241,6	236,5	201,6	227,8	-39,9	-8,7	-16,5%	-3,7%
I alt	67.644,4	62.052,8	70.086,7	55.840,5	2.442,3	-6.212,3	3,6%	-10,0%
<i>Margen</i>	<i>161,6</i>		<i>50,3</i>					

Anm.: Afvigelse i summer skyldes afrunding. 1) Vedtaget budget for 2022 inkl. forslag til ændringsbudget 1-3.

Kilde: Kommissionens forslag til EU's budget for 2023

Den samlede stigning i forpligtelser skyldes primært en øget bevilling til strukturfondene, finansieringsomkostningerne til EU's genopretningsinstrument ift. 2022 samt Erasmus+.

3.1.3 Budgetkategori 3 – Naturressourcer og miljø

Budgetkategori 3 vedrører den fælles landbrugspolitik, fiskerifonden, miljøprogrammet LIFE og mekanismen for en retfærdig omstilling (JTM). JTM har til hensigt at yde støtte til regioner mest påvirket af den grønne omstilling. Landbrugspolitikken understøttes af de to søjler i landbrugsbudgettet; søjle 1, der indeholder den direkte landbrugsstøtte og markedsordningerne samt søjle 2, der indeholder udgifter til EU's landdistriktspolitik.

Forslaget indeholder 57.222,6 mio. euro i forpligtelser, svarende til en stigning på 541,4 mio. euro (1,0 pct.) og 57.445,4 mio. euro i betalinger, svarende til en stigning på ca. 843,6 mio. euro (1,5 pct.) ift. 2022-budgettet, *jf. tabel 4*. Der efterlades en margen på 72,4 mio. euro til forpligtelsesloftet.

Tabel 4
Budgetkategori 3 – Naturressourcer og miljø

Mio. euro, løbende priser	2022-budget ¹⁾		2023 budgetfor- slag		Forskel		Forskel i pct.	
	Forpligtel- ser	Betalin- ger	Forplig- telser	Betalin- ger	Forplig- telser	Betalin- ger	Forpligtel- ser	Betalin- ger
Direkte landbrugsstøtte	40.368,9	40.393,0	40.692,2	40.698,2	323,4	305,1	0,8%	0,8%
Landdistriktsstøtte	12.727,7	14.680,2	12.934,7	15.087,2	207,0	407,0	1,6%	2,8%
Hav- og fiskerifonden	1.134,3	732,4	1.102,8	888,6	-31,5	156,2	-2,8%	21,3%
Partnerskabsaftale om fi- skeri og regional fiskerier- ganisation	159,2	166,4	162,0	151,1	2,8	-15,2	1,8%	-9,2%
EU's støtteprogram til miljø- og klimaprojekter LIFE	755,5	528,5	728,3	516,8	-27,2	-11,7	-3,6%	-2,2%
Fonden for Retfærdig Omstilling (JTF)	1.443,0	1,3	1.466,2	2,8	23,2	1,5	1,6%	112,9%
Offentlig lånefacilitet un- der JTF	-	-	50,0	0,0	50,0	0,0	-	-
Decentrale agenturer	82,9	82,9	86,3	86,3	3,4	3,4	4,1%	4,1%
Pilotprojekter mv.	9,6	17,0	-	14,4	-9,6	-2,6	-100,0%	-15,5%
I alt	56.681,1	56.601,8	57.222,6	57.445,4	541,4	843,6	1,0%	1,5%
<i>Margen</i>	283,9		72,4					

Anm.: Afvigelse i summer skyldes afrunding. 1) Vedtaget budget for 2022 inkl. forslag til ændringsbudget 1-3.

Kilde: Kommissionens forslag til EU's budget for 2023

Ca. 70 pct. af betalingerne (40,7 mia. euro) vedrører landbrugsstøtten i søjle 1 (markedsudgifterne og direkte støtte), mens landdistriktsstøtte (søjle 2) med ca. 26 pct. af de samlede betalinger udgør den anden større udgiftspost. Stigningen i landbrugsstøtten og landdistriktsstøtten er den primære årsag til det højere betalingsniveau.

Alle EU-lande har indleveret deres planer for udmøntning af EU's fælles landbrugs- politik, som vil udgøre grundlaget for implementeringen af den reformerede landbrugs- politik fra 1. januar 2023. Kommissionen har til hensigt at godkende alle EU- landenes planer inden udgangen af 2022.

Landbrugsstøttens søjle 1 består primært af direkte betalinger og markedsstøtte. For så vidt angår *markedsstøtte* i landbrugssektoren foreslår Kommissionen at afsætte 2.697 mio. euro, hvilket er en opjustering på 35,9 mio. euro ift. 2022-budgettet. For så vidt angår *den direkte støtte* falder denne ca. 113 mio. euro (ca. 0,3 pct.) ift. 2022. Herudover har Kommissionen foreslået at afsætte 450 mio. euro til en midlertidig reserve under landbrugsstøtten til eventuelle kriser i landbrugssektoren.

3.1.4 Budgetkategori 4 – Migration og grænseforvaltning

Budgetkategori 4 indeholder udgifter vedrørende grænsekontrol, migration og asyl- politik, herunder kontrollen med EU's ydre grænser.

Forslaget indebærer samlede forpligtelser for 3.727,3 mio. euro svarende til en stigning på 367,3 mio. euro (10,9 pct.) ift. 2022-budgettet samt samlede betalinger for 3.067,4 mio. euro, svarende til et fald på 186,9 mio. euro (-5,7 pct.) ift. 2022, *jf. tabel 5*. Der efterlades en margen på 86,7 mio. euro til forpligtelsesloftet.

Tabel 5
Budgetkategori 4 – Migration og grænseforvaltning

Mio. euro, løbende priser	2022-budget ¹⁾		2023 budgetfor- slag		Forskel		Forskel i pct.	
	Forpligtel- ser	Betalin- ger	Forplig- telser	Betalin- ger	Forplig- telser	Betalin- ger	Forpligtel- ser	Betalin- ger
Asyl- og Migrationsfond	1.318,6	1.367,8	1.418,1	1.314,9	99,5	-52,9	7,5%	-3,9%
Instrumentet for grænse- forvaltning og visa (BMVI)	740,7	610,9	946,8	394,5	206,1	-216,4	27,8%	-35,4%
Instrument for finansiel støtte til toldkontroludstyr	138,2	136,3	141,0	71,8	2,8	-64,5	2,0%	-47,3%
Decentrale agenturer	1.162,5	1.139,4	1.221,4	1.286,2	59,0	146,9	5,1%	12,9%
I alt	3.360,0	3.254,3	3.727,3	3.067,4	367,3	-186,9	10,9%	-5,7%
<i>Margen</i>	-		86,7					

Anm.: Afvigelse i summer skyldes afrunding. 1) Vedtaget budget for 2022 inkl. forslag til ændringsbudget 1-3.

Kilde: Kommissionens forslag til EU's 2023-budget

Den samlede stigning i forpligtelser kan særligt henføres til stigninger til Asyl- og Migrationsfonden, Instrument for grænseforvaltning og visa samt EU's grænsekontrolsagentur Frontex. Faldet i betalingsniveauet kan primært henføres til Instrumentet for Grænseforvaltning og Visa som følge af manglende færdiggørelse af tidligere programmer og aktiviteter.

3.1.5 Budgetkategori 5 – Sikkerhed og forsvar

Budgetkategori 5 indeholder udgifter vedrørende sikkerhed og forsvar.

Forslaget indebærer samlede forpligtelser for 1.901,1 mio. euro, svarende til en stigning på 88,8 mio. euro (4,9 pct.) ift. 2022-budgettet og samlede betalinger for 1.111,4 mio. euro, svarende til et fald på 126,5 mio. euro (-10,2 pct.), *jf. tabel 6*. Der efterlades en margen på 44,9 mio. euro op til forpligtelsesloftet.

Tabel 6
Budgetkategori 5 – Sikkerhed og forsvar

Mio. euro, løbende priser	2022-budget ¹⁾		2023 budgetfor- slag		Forskel		Forskel i pct.	
	Forpligtel- ser	Betalin- ger	Forplig- telser	Betalin- ger	Forplig- telser	Betalin- ger	Forpligtel- ser	Betalin- ger
Fonden for Intern Sikker- hed	254,1	240,7	309,9	195,5	55,7	-45,3	21,9%	-18,8%
Nuklear sikkerhed (Li- tauen)	98,9	40,0	68,8	60,0	-30,1	20,0	-30,4%	50,0%
Nuklear sikkerhed (Bul- garien og Slovakiet)	43,9	65,3	57,2	53,2	13,3	-12,2	30,3%	-18,6%

Den Europæiske Forsvarsfond (forskning)	318,3	177,5	319,3	164,1	0,9	-13,4	0,3%	-7,5%
Den Europæiske Forsvarsfond (ikke-forskning)	627,4	378,9	626,4	250,1	-0,9	-128,8	-0,1%	-34,0%
Militær mobilitet	231,7	98,2	236,7	106,7	4,9	8,5	2,1%	8,7%
EU-programmet for sikker konnektivitet	-	-	30,0	30,0	30,0	30,0	-	-
Decentrale agenturer	215,9	215,9	230,4	230,4	14,5	14,5	6,7%	6,7%
Pilotprojekter mv.	22,0	21,3	22,4	21,4	0,4	0,1	-	0,5%
I alt	1.812,3	1.237,9	1.901,1	1.111,4	88,8	-126,5	4,9%	-10,2%
<i>Margen</i>	<i>83,7</i>		<i>44,9</i>					

Anm.: Afvigelse i summer skyldes afrunding. 1) Vedtaget budget for 2022 inkl. forslag til ændringsbudget 1-3.
Kilde: Kommissionens forslag til EU's 2023-budget

Stigningen i forpligtelser kan primært henføres til Fonden for Intern Sikkerhed som følge af ændret periodisering inden for indeværende MFF-periode samt styrkelsen af cybersikkerhed. Dertil kommer påbegyndelsen af implementering af det nye EU-program for sikker konnektivitet.

Faldet i betalinger kan særligt henføres til Den Europæiske Forsvarsfond. Kommissionen bemærker dog, at man i forbindelse med ændringsbrevet til budgetforslaget til efteråret vil indarbejde et instrument til fællesindkøb af kritisk forsvarsmateriel.

3.1.6 Budgetkategori 6 – Naboområder og verden

Budgetkategori 6 dækker tiltag, som iværksættes uden for EU, herunder udviklingshjælp og humanitær nødhjælp.

Forslaget indebærer samlede forpligtelser for 16.781,9 mio. euro, svarende til et fald på 388,6 mio. euro (2,3 pct.) og samlede betalinger for 13.773,9 mio. euro, svarende til en stigning på 857,9 mio. euro (6,6 pct.) ift. 2022, jf. tabel 7. Budgettet overskrider udgiftsloftet for budgetkategori 6. Derfor anvendes 452,9 mio. euro fra fleksibilitetsinstrumentet til finansiering af overgangen fra humanitær nødhjælp til strukturel støtte af flygtninge i Tyrkiet. Der efterlades derved ingen margen under forpligtelsesloftet for budgetkategori 6.

Tabel 7
Budgetkategori 6 – Naboområder og verden

Mio. euro, løbende priser	2022-budget ¹⁾		2023 budgetforslag		Forskel		Forskel i pct.	
	Forpligtelser	Betalinger	Forpligtelser	Betalinger	Forpligtelser	Betalinger	Forpligtelser	Betalinger
Instrument for naboskab, udviklingssamarbejde og internationalt samarbejde (NDICI)	12.716,6	7.891,7	11.970,8	8.842,7	-745,9	951,0	-5,9%	12,1%
Europæisk instrument for nuklear sikkerhed	38,6	32,6	39,9	32,1	1,4	-0,5	3,5%	-1,6%
Oversøiske lande og territorier (herunder Grønland)	69,0	52,4	70,0	59,3	1,1	6,8	1,5%	13,0%

Humanitær bistand	1.806,1	2.091,6	1.626,9	1.714,2	-179,2	-377,4	-9,9%	-18,0%
Fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik	361,7	333,6	371,8	380,6	10,1	47,0	2,8%	14,1%
Instrument for før-tiltrædelsesbistand	2.011,5	2.371,7	2.531,1	2.590,6	519,6	218,9	25,8%	9,2%
Pilotprojekter mv.	166,9	142,3	171,4	154,4	4,5	12,1	2,7%	8,5%
I alt	17.170,4	12.916,1	16.781,9	13.773,9	-388,6	857,9	-2,3%	6,6%
<i>heraf fleksibilitetsinstrument</i>	<i>368,4</i>		<i>452,9</i>					
<i>Margen</i>	<i>-</i>		<i>-</i>					

Anm.: Afvigelse i summer skyldes afrunding. 1) Vedtaget budget for 2022 inkl. forslag til ændringsbudget 1-3.

Kilde: Kommissionens forslag til EU's 2023-budget

De største poster i budgetkategori 6 udgøres af instrument for naboskab, udviklingssamarbejde og internationalt samarbejde (NDICI), humanitær bistand og før-tiltrædelsesstøtte. Midlerne til disse tre programmer udgør tilsammen ca. 95 pct. af både forpligtelserne og betalingerne.

3.1.7 Budgetkategori 7 – Administration

Budgetkategori 7 dækker over de administrative udgifter til alle EU-institutionerne, pensioner og Europaskolerne.

Forslaget indebærer et niveau for forpligtigelser på 11.448,8 mio. euro til administrative udgifter, hvilket er en stigning på 828,7 mio. euro (7,8 pct.) ift. 2022. Det bemærkes, at budgetkategori 7 er karakteriseret ved, at forpligtelserne i høj grad svarer til betalingerne. Konsekvenserne for betalingsbevillingerne er derfor enslydende.

Den samlede margen til forpligtelsesloftet er på 32,7 mio. euro, idet fleksibilitetsinstrumentet foreslås anvendt for i alt 62,5 mio. euro, *jf. tabel 8*.

Tabel 8
Budgetkategori 7 – Europæisk offentlig forvaltning

Mio. euro, løbende priser	2022-budget ¹⁾		2023 budgetfor-slag		Forskel		Forskel i pct.	
	Forpligtigelser	Betalinger	Forpligtigelser	Betalinger	Forpligtigelser	Betalinger	Forpligtigelser	Betalinger
Pensioner og europæiske skoler	2.332,2	2.332,2	2.614,3	2.614,3	282,2	282,2	12,1%	12,1%
<i>Heraf pensioner</i>	<i>2.124,6</i>	<i>2.124,6</i>	<i>2.381,3</i>	<i>2.381,3</i>	<i>256,7</i>	<i>256,7</i>	<i>12,1%</i>	<i>12,1%</i>
<i>Heraf europæiske skoler</i>	<i>207,6</i>	<i>207,6</i>	<i>233,0</i>	<i>233,0</i>	<i>25,5</i>	<i>25,5</i>	<i>12,3%</i>	<i>12,3%</i>
EU-institutionernes administrative udgifter	8.287,9	8.288,0	8.834,5	8.834,5	546,5	546,4	6,6%	6,6%
<i>Heraf Kommissionen</i>	<i>3.868,1</i>	<i>3.868,2</i>	<i>4.106,0</i>	<i>4.106,0</i>	<i>237,9</i>	<i>237,8</i>	<i>6,2%</i>	<i>6,1%</i>
<i>Heraf Europa-Parlamentet</i>	<i>2.112,2</i>	<i>2.112,2</i>	<i>2.268,0</i>	<i>2.268,0</i>	<i>155,8</i>	<i>155,8</i>	<i>7,4%</i>	<i>7,4%</i>
<i>Heraf Rådet</i>	<i>611,5</i>	<i>611,5</i>	<i>654,3</i>	<i>654,3</i>	<i>42,9</i>	<i>42,9</i>	<i>7,0%</i>	<i>7,0%</i>
<i>Heraf EU-Domstolen</i>	<i>464,8</i>	<i>464,8</i>	<i>491,2</i>	<i>491,2</i>	<i>26,5</i>	<i>26,5</i>	<i>5,7%</i>	<i>5,7%</i>
<i>Heraf Revisionsretten</i>	<i>162,1</i>	<i>162,1</i>	<i>176,6</i>	<i>176,6</i>	<i>14,5</i>	<i>14,5</i>	<i>8,9%</i>	<i>8,9%</i>

<i>Heraf Det Økonomiske og Sociale Udvalg</i>	150,9	150,9	160,1	160,1	9,2	9,2	6,1%	6,1%
<i>Heraf Regionsudvalget</i>	108,4	108,4	117,3	117,3	8,9	8,9	8,2%	8,2%
<i>Heraf Ombudsmanden</i>	12,1	12,1	13,1	13,1	1,0	1,0	8,3%	8,3%
<i>Heraf Tilsynsførende for Databeskyttelse</i>	20,2	20,2	22,2	22,2	2,0	2,0	9,8%	9,8%
<i>Heraf Udenrigstjenesten</i>	777,7	777,7	825,6	825,6	47,9	47,9	6,2%	6,2%
I alt	10.620,1	10.620,2	11.448,8	11.448,8	828,7	828,6	7,8%	7,8%
<i>heraf fleksibilitetsinstrument</i>			62,5					
<i>Margen</i>	437,9		32,7					

Anm.: Afvigelse i summer skyldes afrunding. 1) Vedtaget budget for 2022 inkl. forslag til ændringsbudget 1-3.
Kilde: Kommissionens forslag til EU's 2023-budget

Stigningen angives særligt at kunne henføres til den høje inflation og stigende energipriser. Lønudgifterne stiger markant som følge af mekaniske tilpasninger som fastsat i personalevedtægtsforordningen.

Det bemærkes, at institutionerne overordnet overholder princippet om et stabilt niveau af ansatte. Imidlertid har Europa-Parlamentet anmodet om yderligere 52 administrativt ansatte samt yderligere 116 akkrediterede parlamentariske assistenter, sammenlignet med niveauet for et stabilt niveau af ansatte. Det må forventes, at godkendelse af stillingerne vil være en prioritet for Parlamentet i forhandlingerne med Rådet.

3.1.7 Særlige instrumenter

En række særlige instrumenter er placeret uden for loftet i den flerårige finansielle ramme. De særlige instrumenter kan aktiveres, hvis der er et særligt behov.

Kommissionens budgetforslag for særlige instrumenter indebærer samlede forpligtelser for 2.855,2 mio. euro, svarende til en stigning på 56,0 mio. euro (2,0 pct.). Forslaget indeholder betalinger for 2.679,8 mio. euro, svarende til en stigning på 57,0 mio. euro (2,2 pct.) ift. 2022, *jf. tabel 9*. Stigningen i forpligtelser og betalinger ift. 2022 kan særligt henføres til Solidaritets- og Nødhjælpsreserven og Brexit-reserven.

Tabel 9
Særlige instrumenter

<i>Mio. euro, løbende priser</i>	2022-budget¹⁾		2023 budgetforslag		Forskel		Forskel i pct.	
	<i>Forpligtelser</i>	<i>Betalinger</i>	<i>Forpligtelser</i>	<i>Betalinger</i>	<i>Forpligtelser</i>	<i>Betalinger</i>	<i>Forpligtelser</i>	<i>Betalinger</i>
Solidaritets- og Nødhjælpsreserven	1.298,9	1.298,9	1.324,9	1.324,9	26,0	26,0	2,0%	2,0%
Globaliseringsfonden	201,3	25,0	205,4	30,0	4,0	5,0	2,0%	20,0%
Brexit-reserven	1.298,9	1.298,9	1.324,9	1.324,9	26,0	26,0	2,0%	2,0%
I alt	2.799,2	2.622,8	2.855,2	2.679,8	56,0	57,0	2,0%	2,2%

Anm.: Afvigelse i summer skyldes afrunding. 1) Vedtaget budget for 2022 inkl. forslag til ændringsbudget 1-3.

Kilde: Kommissionens forslag til EU's 2023-budget

Solidaritets- og Nødhjælpsreserven har til formål at yde humanitær nødhjælp til EU og tredjelande som følge af begivenheder, herunder naturkatastrofer, sundhedskriser og migrationsstrømme, der ikke kan forudses ved budgettets fastlæggelse. Kommissionen foreslår, at hele forpligtelsesloftet udnyttes i 2023.

Globaliseringsfonden har til formål at hjælpe arbejdstagere med at finde nyt arbejde og udvikle nye kompetencer, når de har mistet jobbet i tilfælde af større omstruktureringer, herunder ændrede handelsmønstre, overgangen til en lav-emissionsøkonomi eller som følge af digitalisering og automatisering. Kommissionen foreslår, at hele forpligtelsesloftet til Globaliseringsfonden udnyttes i 2023 samt tilføre 30 mio. euro i betalinger.

Brexit-reserven har til formål at imødegå de negative sociale og økonomiske konsekvenser af Brexit i medlemslandene. Kommissionen foreslår at hele forpligtelses- og betalingsloftet på 1.324,9 mio. euro under Brexit-reserven udnyttes i 2023 på linje med den politiske aftale herom.

Fleksibilitetsinstrumentet

Fleksibilitetsinstrumentet kan anvendes til at finansiere uforudsete udgifter op til i alt 1.010,2 mio. euro i 2023, der ikke kan finansieres inden for ét eller flere lofter for udgiftsområder. Instrumentet kan således bruges til at finansiere udgifter under andre programmer ud over disse lofter. Kommissionen foreslår at anvende instrumentet for 527,1 mio. euro i forpligtelser 2023, hvilket kan henføres til aktivering af instrumentet ifm. strukturel støtte til flygtninge i Tyrkiet samt administrative udgifter. Tidligere beslutninger vedrørende brugen af Fleksibilitetsinstrumentet for årene 2019-2023 har en betydning for niveauet af betalinger, der foreslås til 527,1 mio. euro.

Det bemærkes dertil, at instrumentet kan mobiliseres i løbet af året ved et ændringsbudget.

Fælles margeninstrument

Fælles margeninstrumentet er et sidste-udvejsinstrument til at håndtere uforudsete situationer, der kan anvendes til forpligtelser og betalinger ud over lofterne i de specifikke budgetkategorier i et givet år ved at anvende ubrugt margen fra tidligere år. Det samlede niveau kan ikke overstige 0,04 pct. af EU's samlede BNI i forpligtelser og 0,03 pct. i betalinger, svarende til hhv. ca. 6.537,0 mio. euro i forpligtelser og 4.902,8 mio. euro i betalinger i 2023. Der lægges ikke i Kommissionens forslag op til, at instrumentet finder anvendelse i 2023.

3.2 Storbritanniens finansiering

Det følger af artikel 148 i udtrædelsesaftalen mellem EU og Storbritannien, at Storbritannien holdes ansvarlig for sin andel af de budgetmæssige forpligtelser til EU's budget, der er udestående til og med 31. december 2020. Kommissionen an-

slår, at Storbritannien skal finansiere ca. 10,1 mia. euro (12,4 pct.) af betalingsbevillingerne i 2023 for forpligtelser indgået før Storbritanniens udtræden af EU ved udgangen af 2020.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet ventes at fastlægge sin holdning til EU's budget for 2023 i efteråret.

5. Nærhedsprincippet

Eftersom der er tale om et forslag i relation til EU's budget, kan det kun behandles på EU-niveau. Forslaget er derfor i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Når der er opnået enighed om EU's budget for 2023, vil det få betydning for niveauet for det danske EU-bidrag i 2023, der vil blive opført på finansloven for 2023.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Såfremt Kommissionens forslag vedtages i sin nuværende form, skønnes det danske EU-bidrag i 2023 at udgøre ca. 24,3 mia. kr. Der kan komme ændringer til skønnet, herunder som følge af budgetforhandlingerne med Europa-Parlamentet og Kommissionen, evt. ændringsbudgetter, ændrede skøn for toldindtægter, BNI, momsregningsgrundlag, niveau for genanvendt plastemballage, bødeindtægter mv.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Afhængig af det samlede udgiftsniveau på EU-budgettet og fordelingen af udgifterne på de forskellige udgiftsområder, vurderes forslaget til EU's 2023-budget at have afledte konsekvenser for dansk erhvervsliv i form af fx støtte til danske landmænd, forskningsmidler til danske forskningsinstitutioner, strukturfondsmidler til vækstfora, støtte til små og mellemstore danske virksomheder mv. De samlede erhvervsøkonomiske konsekvenser kan dog ikke kvantificeres, men afhænger især af hvor stor en andel af budgettet, der tildeles vækstpolitikker.

8. Høringer

Ikke relevant.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

En række budgetansvarlige lande ventes at argumentere for, at EU's budget skal være retvisende og afspejle det faktiske udgiftsbehov. Endvidere ventes samme gruppe af lande at argumentere for at sikre tilstrækkelig manøvrerum til uforudsete begivenheder såvel som håndtering af evt. konsekvenser af krigen i Ukraine. Gruppen ser derfor behov for en skarp prioritering af EU's udgifter på lige vis med den prioritering medlemslandene foretager i deres nationale budgetter.

En anden gruppe af lande forventes at lægge vægt på at sikre tilstrækkelige betalingsbevillinger til at dække det faktiske behov, herunder særligt til samhørighedspolitikken. Tilsvarende argumenteres for at undgå større reduktioner i budgettet, der ses at være nødvendige for at understøtte de politiske prioriteter på EU-niveau.

10. Regeringens generelle holdning

Ruslands invasion af Ukraine og de afledte konsekvenser heraf samt den høje inflation udgør store usikkerhedsmomenter for de europæiske økonomier. Det understreger samtidig nødvendigheden af at sikre tilstrækkelige margener til, at der kan tages højde for uforudsete udgifter, som måtte opstå i løbet af året. Regeringen finder derfor, at der er behov for en større margen i 2023-budgettet, så EU hurtigt kan reagere, hvis der opstår uforudsete behov.

EU's budget for 2023 skal bringes i spil til at understøtte den fortsatte genopretning og udvikling af de europæiske økonomier. Samtidig skal budgettet adressere de største grænseoverskridende udfordringer, som EU står overfor. Her er det særligt vigtigt, at understøttelse af den grønne omstilling prioriteres højt, samt at der fokuseres på politikker, der har størst dokumenteret effekt ift. den grønne omstilling. Det kræver bl.a., at udgifterne fokuseres på de områder, hvor en fælleseuropæisk indsats har størst merværdi, mens andre udgiftsområder bør reduceres – også for at begrænse belastningen af medlemslandenes offentlige finanser, som er under pres i lyset af stigende inflation og konsekvenserne af krigen i Ukraine. Det indebærer bl.a. at de fortsatte stigninger til administrationsområdet adresseres.

Fra regeringens side finder man det helt centralt, at der i budgetforhandlingerne foretages samme konsolideringsbestrebelse og vanskelige prioriteringer, som udgør rammerne for den nationale budgetlægning i medlemslandene. Der skal dermed foretages reelle udgiftspolitiske prioriteringer og realistisk budgettering frem for tilførsel af nye udgifter, således at der sikres et samlet set lavere udgiftsniveau, en modernisering af budgettet og større margen til håndtering af evt. uforudsete udgifter.

Inden for ovennævnte ramme vil Danmark vægte følgende mere specifikke prioriteter:

- *Budgetkategori 1 det indre marked, innovation og det digitale område* skal indebære en prioritering af midler til excellencebaseret forskning og digitalisering.
- *Budgetkategori 2 samhørighed, resiliens og værdier* skal bidrage til en samlet reduktion af udgiftsniveauet. Dertil prioriteres det højt, at midler anvendes til den grønne omstilling samt dokumenterbare og omkostningseffektive resultater.
- *Budgetkategori 3 naturressourcer og miljø* skal indeholde realistiske bevillinger til landbrugspolitikken. Dertil prioriteres det højt, at midler anvendes til den

grønne omstilling og bidrager til faktiske og dokumenterbare klima- og miljøforbedringer.

- *Budgetkategori 4 migration og grænseforvaltning* skal indebære en betydelig prioritering af midler til migrationsindsatsen, som bl.a. skal bidrage til arbejdet for et mere retfærdigt og humant asylsystem.
- *Budgetkategori 5 sikkerhed og forsvar* skal indeholde realistiske bevillinger i tråd med målet om en samlet reduktion i forhold til Kommissionens forslag.
- *Budgetkategori 6 naboområder og verden* skal prioritere Ukraine, Afrika og nærområderne for at adressere de grundlæggende årsager til migration og fødevaresikkerhed. Dertil skal den humanitære bistand og Grønlandsinstrumentet prioriteres.
- Fsva. *budgetkategori 7 europæisk offentlig forvaltning* anlægges en stram og budgetansvarlig linje, herunder at antallet af ansatte stabiliseres, og at stigende lønomkostninger adresseres.

Det vil være centralt for Danmark, at danske hovedprioriteter i videst mulige omfang imødekommes. Dvs., at en endelig budgetaftale, bør imødekomme Danmark – og andre budgetansvarlige lande – på de væsentligste spørgsmål om især niveau for margen, udgiftspolitiske prioriteringer, samlet set lavere udgiftsniveau, modernisering og klimaindsatsen.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget er forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg den 8. juli 2022. Der henvises til samlenotat om sagen oversendt til Folketingets Europaudvalg d. 30. juni 2022.